

Megjelenik szombaton délelőtt.

Előfizetési díjak:

Egy évre ..... 4.80 P
Fél évre ..... 2.40 P
Negyed évre ..... 1.20 P

Kéziratokat nem adunk vissza

Felelős szerkesztő:
Dr. BOGYAY KÁLMÁN

ZEMPLÉN

POLITIKAI LAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Vármegyeháza

Telefonszám: 22.09

Hirdetési díjak:
Hasábmillimétersoronként
10 fillér

Felelős kiadó:
BALLA JÁNOS

Heti szemle

Magyarország belső ügyeivel, szociális problémáival egyre többször foglalkoznak a külföldi lapok. Alig mulik el nap, hogy a baráti német, olasz, bolgár, vagy a távolabbi francia, svéd sajtó hasábjain ne találkoznánk magyarországi vonatkozású cikkeikkel. Ezek a riportok nem csak színes leírásait adják egy-egy magyarországi kirándulásnak, hanem a mi belső ügyeinkbe is elmélyedve, komoly, tárgyilagos hangon adnak számot arról a hatalmas fejlődésről, amelyen hazánk a háborus nehézségek ellenére is szinte napról-napra keresztül megy. Így legutóbb az egyik müncheni lap Kállay Miklós miniszterelnök politikájával foglalkozva, utal a legújabb magyar szociális vívmányokra. Hangoztatja a cikkíró, hogy a miniszterelnök a forradalmi programokkal szemben az elővigyázatos és alkalmazkodó politika mellett szállt síkra. Az ellenzék radikális követeléseivel szemben a miniszterelnök előbb mindig tisztázni igyekszik az erő, az anyag és az időbeli körülmények támasztotta követelményeket és csak aztán fog hozzá az ezereves államépítet tökéletesítéséhez.

Fronton küzdő honvédeink az új esztendő első napjait is győzelmes harcokkal kezdték, amint ezt a legújabb kiadott hivatalos jelentésben olvashatjuk. Az ellenség támadásait visszaverték, sőt több ízben is sikeres felderítő vállalkozásokat hajtottak végre és minden esetben sok földerdőt semmisítettek meg és gazdag fegyver- és fogolyzsákmánnyal tértek vissza. Ugyanakkor közli a honvédeink főnökének jelentése az elmúlt négy és fél hónap veszteséglistáját, amelyből kitűnik, hogy veszteségeink aránylag csekélyek. Ennek magyarázatát hivatalos helyen abban látjuk, hogy a mai harcmodor eltereli a régi világháborúétól, mert ma elsősorban csak alig néhányfőnyi személyzetet igénylő gépek küzdelme folyik. Ilyenformán a mai harcokban döntő szerepe van az alapos harcok kiképzésnek, amely a magyar honvédség harciban kiváló eredménnyel jelentkezik.

Számvevősségi előléptetések

A Kormányzó Ur Öfömlétsége Maksay Győző II. osztályú főtanácsosnak, a Zemplén vármegyei számvevősség kiválóan ügybuzgó és nagyképeségű vezetőjének a számvevősségi I. osztályú főtanácsosi címet és jelleget adományozta.

A vármegyei számvevősségnél azonkívül Damjanovich Sándor vármegyei számvevősségi főtanácsosnak a számvevősségi I. osztályú főtanácsosi címet és jelleget nyert. A belügyminiszter Lado-mérszky Miklós számvevősségi főtanácsosnak a számvevősségi I. osztályú főtanácsosi címet és jelleget adományozta. Buday István és Tulipán János számgyakornokokból számvevősségi főtanácsosokká léptek elő.

Zempléni tisztiorvosok előléptetése

A Kormányzó Ur Öfömlétsége dr. Madzsar Károlyt, a közszerzetben álló, kitűnő sátoraljujhelyi tisztiorvost a VI. fizetési osztályba léptette elő. A belügyminiszter pedig az ugyancsak rendkívül szimpatikus lelkes és ügybuzgó dr. Kreskó Lajos szerencsi tisztiorvost a VII. fizetési osztályba nevezte ki. A volt ujhelyi tisztiorvosok közül dr. Éles István m. kir. tisztiorvos, aki a fronton teljesít jelenleg szolgálatot és a Zemplén legutóbbi számában ill. érdekes harctéri riportot, a VII. fizetési osztály jelleget nyerte el.

A Honvéd Családokért!

Zemplénvármegyében is megkezdik ma a gyűjtést a honvéd családokért dr. vitéz Fáy István főispán irányítása mellett. A járásokban a fősolgabírók, Ujhelyben pedig a polgármester bizattak meg a gyűjtésnek minnél eredményesebb és sikeresebb lefolytatásával. Az adományokat helyi segélybizottságok szedik össze.

Remélhető, hogy Zemplénvármegye közönsége méltó lesz a fronton küzdő hősközhöz és az adakozásban az ország egyéb részeihez és mindenki tehetsége szerint kivétel nélkül siet majd leróni

adományát erre az igazán szent célra.

Ez a gyűjtés valóban több egyszerű jótékonykodásnál, amelynek gondját pár filléres adománnyal el lehet vetni. Adnunk kell, minél többet, erőnkön felül, hiszen a társadalom emberi érzése ilyen alkalmakkor nyilatkozik meg s ebben a gyűjtésben is eldől a nagy kérdés, hogy igazán és őszintén akarjuk-e a jobb, boldogabb jövőt. A Főméltságu Asszony szívememelő szövege arra int mindenkit, hogy szálljon magába, feleljen tetteivel arra a kérdésre, hogy méltó módon megtette-e kötelességét.

özv. MECZNER GYULÁNÉ

Elárvult a sátoraljujhelyi Kossuth-utcai ősi Meczner kuria. Tulajdonosa: özv. deteki és tengerfalvi Meczner Gyuláné szül. kődi Farkas Mária, vármegyéknél 1906-1915-ig volt boldog emlékü főispánjának az özvegye vasárnap reggelre virradólag áldásos életének kilencvenedik esztendejében hosszas szenvedés után elhunyt. Személyében a régi békevilág jóságos lelkü, nemes-szívű nagyszonyját veszítette el Zemplénvármegye, aki nagytehetségű fejlet-hetetlen férje oldalán családi hagyományainál fogva is tevékeny részt vett a régi nagy vármegye minden társadalmi megmozdulásában.

Az elhunyt nagyszonyt széleskörű és előkelő rokonság gyászolja. Így elsősorban a tizennégy gyermek közül életben lévő négy testvér: dr. Bessenyei Zénóné, szül. Meczner Ilona, Meczner Jolán, dr. Meczner Béla ny. jogakadémiai tanár és dr. Meczner Tibor Zemplénvármegye főlevéltárosa. A gyászolók között van dr. Bessenyei Zénó m. kir. titkos tanácsos, a Fővárosi Közmunkák Tanácsának elnöke, aki mint veje, dr. Meczner Tiborné, szül. Szepessy Anna, Török Olivérné, előbb férjezett Meczner Józsefné, szül. Faragó Rózsika, akik mint menyei, Thuránszky Pál, ny. főispán, országgyűlési képviselő, Füzesséry Sándor, m. kir. huszárezredes, Szemere Miklós földbírtokos, Hédeváry-Konth János százados, Kovacsics Lajos a Nemzeti Bank helyettes főnöke, akik mint unokavejei, Gortvay Tiborné, szül. Urmánczy Anna, aki mint unokaménye gyászolja. Gyászolja továbbá 11 unokája: Thuránszky Pálné, szül. Walther Margit, Füzesséry Sándorné, szül. Walther Marianne, Szemere Miklósné, szül. Gortvay Mária, Gortvay Tibor, a Községi Takarékpénztár aligazgatója, dr. Bessenyei Sámuel, Hédeváry-Konth Jánosné, szül. Meczner Anna, Kovacsics Lajosné, szül. Meczner Zita, Meczner

Gyula, Meczner-Barthos Iván, Meczner-Barthos Tivadar és Meczner-Barthos Zsuzsanna.

A gyászolók között van 9 szépunoka: Lengyel Béláné, szül. Thuránszky Margit, Temesváry Istvánné, szül. Thuránszky Amália, Széll Lajosné, szül. Thuránszky Beatrix, Füzesséry László, ifj. Füzesséry Sándor, Szemere Erzsébet, Szemere Huba, Kovacsics Ágnes és Kovacsics András, továbbá 3 szépunokavő: dr. Lengyel Béla egy. m. tanár, dr. Temesváry István gyógyszerész, Széll Lajos főhadnagy és 1 dédunoka: ifj. Lengyel Béla.

A megboldogult nagyszony holttestét az ősi kuria nagybedőlőjében ravatalozták fel, ahol az elmúlt évtizedekben a vármegye annyi vezető személyisége adott egymásnak találkozót.

A beszentelés szertartása, amelyet Homér Gyula plébános végzett, kedden délelőtt 11 órakor ment végbe fényes gyászompával. Megjelent a temetésen a vármegye és megyei város számos előkelősége, közöttük dr. báró Waldbott Frigyesné Mária Alice kir. hercegnő, vitéz dr. Fáy István főispán és neje, Bornemisza Miklós alispán és neje, Borbély Sándor szabolcsi alispán, vitéz Vitányi Dezső alezredes, Tóth Dezső kir. törvényszéki elnök, Bernáth Aladár ny. alispán, dr. Kossuth Pál és dr. Sarvay Elek országgyűlési képviselők, dr. Váro Indár polgármester és még sokan mások a társadalom vezető személyiségei közül.

Beszentelés után a holttestet Makkoshotyára szállították és az ottani családi sírboltban helyezték örök nyugalomra. A temetési szertartást itt Bacsur Sándor hittanár végezte. Az engesztelő szentmise-áldozatot szerdán reggel 9 órakor mutatták be a megboldogult lelki üdvéért a sátoraljujhelyi róm. kat. plébánia templomban.

Elkészült a hatalmas délzempléni villanytelep

Eddig a Hernádról zempléni vonatkozásban csak annyit hallottunk, hogy felmérhetetlen erőmennyiség rejlik benne és ezeket tavasz idején tombolja ki magából. Ilyenkor a délzempléni községekben sodró erejével partvédő gátakat lép szét, lakóházakat dönt romokba.

Három évvel ezelőtt azonban a kormány hatalmas arányú munkálatokat indított meg ennek a szétfecsérelődő vízi erőnek az összegyűjtésére és hasznosítására. Az Alföld öntözési kérdéseinek tanulmányozásakor ugyanis felmerült az a terv, hogy az öntözőberendezések működéséhez szükséges nagymennyiségű villanyenergiát ki lehetne termelni a Hernádnak az Alföld pere-

mével érintkező alsó szakaszából, onnan, ahol a folyó átlép a délzempléni területre.

1940 első napjaitól kezdve lázas ítemben folyt a munka Zemplén és borsod határában. A munkások százai szorgalmasokdottak a Hernád partján, ahol előbb egy vízkimelő művet, hatalmas gátrendszert kellett felépíteni. A folyó alsó szakaszán ugyanis már olyan lassu a víz folyása, hogy mesterségesen kellett előidézni a víz esését. Eppen ezért Külsőbőcs határában hatalmas bukógátakat építettek és ezek segítségével egy nyolc és fél kilométeres esatornán keresztül vezették át a vizet Zemplén vármegyébe, a kis Taktia pa-

takba. Ez alatt az ut alatt a csatorna vize tizenkét méteres esést ér el, s a zempléni Kesznyéten község mellett torkollik bele a Taktába. A tulajdonképpeni villanytelepet tehát Kesznyéten közelében építették meg.

A magas bukórendszerű gátak, a hosszú csatorna és a villanytelep építése egyszerre folyt. Így a 7 millió pengő költséggel lefolyt nagyarányú munkálatoknál az alföldi kubikosok és a környékbeli munkások százai jutottak keresethez három teljes éven át. A munkálatok a közeli hetekben befejeződtek, s megkezdődött a termelt villanyenergia szétosztása a közeli városokba és községekbe.

Hegyi József.

Dr. vitéz Fazakas Péter — rendőrtanácsos

Rendőrségi kinevezések

A belügyminiszter dr. vitéz Fazakas Péter rendőrkapitányt, a sátoraljujhelyi rendőrkapitányság kiválóan agilis, nagytudású és előzékeny vezetőjét m. kir. rendőrtanácsossá nevezte ki. A kitüntető előléptetés megérdemelten érte dr. vitéz Fazakas Péter rendőrtanácsost, aki ujhelyi működése során kiemelkedő képességeinek számos tanujelét adta.

Az ujhelyi rendőrkapitányságnál ezenkívül a belügyminiszter dr. Erlei Ferenc rendőrfogalmazót rendőrkapitánnyá és dr. Baskay László rendőrségfoglalmozót rendőrfogalmazóvá léptette elő. Órfalvy Aladár őrszemélyzeti parancsnok rendőrfőfelügyelővé nevezetett ki. Bathó Béla felügyelőt, a garanyi kisegítő toloncház vezetőjét, valamint Öszényi Károly felügyelőt, a ricei kisegítő toloncház vezetőjét a miniszter a IX. fizetési osztályba sorozott rendőrfelügyelőkké léptette elő. Kátay Pál, Kazamér Béla és Horváth Ernő gyakornokokat a miniszter rendőrfelügyelőkké nevezte ki a X. fizetési osztályba. Petri János a kapitányság jeles detektívje pedig a X. fizetési osztályba lépett elő.

A kapitányság volt jeles tagjai közül dr. Szilágyi László, dr. Cseh Barnabás és dr. Bezemek József rendőrfogalmazókat rendőrkapitányokká, vitéz László József detektív felügyelővé, az ujhelyi származású Mikula Gyula detektívét a X. fizetési osztályba és Hubicsák Gyula volt borsi lakost detektívvé nevezte ki a miniszter.

Buday István — miniszteri tanácsos

A Kormányzó Ur Öfömlétsége a belügyminiszter előterjesztésére Buday István miniszteri osztálytanácsosnak, a belügyminisztérium rendőri osztálya vezetőjének a miniszteri tanácsosi címet és jelleget adományozta. Buday István a belügyminisztériumba Ujhelyből került fel, ahol mint solgabíró Széll Józsefnél a vármegye volt kiváló főispánjánál, a későbbi belügyminiszternél teljesített kiváló szolgálatot.

Kinevezések az OTI-nál

A Kormányzó Ur Öfömlétsége dr. Vargha Béla címmel és jelleggel felruházott sátoraljujhelyi orvostikárt a VI. fizetési osztályba orvos aligazgatóvá nevezte ki. A belügyminiszter Baráth Jenő sátoraljujhelyi díjnokot biztosítási gyakornokká és Csaba Béla sátoraljujhelyi számvizsgálót a VIII. fizetési osztályba számvevősségi tanácsossá nevezte ki. Tamás Tivadar sátoraljujhelyi irodatiszt irodafőtiszté lépett elő.

Dr. Rónay Elemér az ujhelyi OTI pénztár volt kitűnő tisztviselője aligazgatói címet és jelleget nyert.

A MÉP a Bodroghözön

Virágh Béla országgyűlési képviselő, Ronkay János a MÉP zempléni vármegyei központ főtitkárának és Czigany György MÉP kerületi titkárának kíséretében meglátogatta Ágcsernyő, Bacska, Nagytárkány és Kistárkány községeket, ahol lelkes választmányi üléseken ismertette a bel- és külpolitikai helyzetet, valamint a közellátásra vonatkozó tudnivalókat.

Nagy- és Kistárkányban felszólaltak Nagy Lajos, Simon Lajos, Filaj János és Kun István, akik közérdekű kérdéseket tettek fel, melyek elintézését a képviselő magáévá tette.

Ágcsernyőn Böszörményi Dezső és Katócs N. Gyula szólaltak fel és az országgyűlési képviselő szeretetteljes gondosságáért mondtak köszönetet.

Bacska Pógyor Lajos és Szőke Csuka István szólaltak fel.

Virágh Béla országgyűlési képviselő felszólalásai a legnagyobb megnyugtatással szolgáltak.

LEVENTE ROVAT

Levente Bajtársaim!

Ma a jelszavak világában annyira hangoztatott belső kialakítása és megvédése tulnyomórészt nekünk, magyar leventéknek a feladatunk. Hogy e célunkat el is érjük, legalkalmasabb az egyesületi élet, melynek keretén belül különböző szakosztályok működnek. Az ifjúságnak ilymódon minden irányban való foglalkoztatásával érhetjük el, hogy vallásfelekezeti és foglalkozásszerűi különbség nélkül dolgozzunk szebb jövőnk kialakításán.

Körülbelül másfél évvel ezelőtt alakult meg a Levente Egyesületen belül az önképző kör, lelkes vezetőséggel és minden új iránt érdeklődő fiatalokkal. Sajnos a megnevezés és a közönyösség miatt ma már ott tartunk, hogy az otthonunk falán nyomorkodó táblára egyre kevesebbszer kerül fel az önképző kör gyűlést hirdető meghívó. Hogy miért van ez így, arra csak azt felelhetem, hogy városunk leventéinek legnagyobb részét nem érdekli a komoly munka.

Levente Testvéreim! Mi nem várhatjuk öibe tett kézzel, hogy a lassan mindent átforgató új szellem néhány év múlva ébresszen csak fel bennünket, hanem öntudatra kell ébrednünk és dolgoznunk kell jövőnk kialakításáért, mert ezzel a mai nehéz időknek, harcok véreinknek és szép magyar Hazánknak tartozunk.

Teremtünk meg egy olyan egyesületi életet, ahol nincsen diák, iparos vagy napszámos; csak levente van, mert csak így érhetjük el azt, hogy a „Levente” szó valóban az egész országnak a mi szempontunkból való újjászülését és a boldogabb magyar jövőért küzdő fiatalágát jelentse.

Szovák Béla

Az ifjuvezetői kar holnap, vasárnap 17-én délelőtt fél 11 órakor érkezőleg tart a Leventeotthonban.

A kereskedelmi középiskola leventecsapata 21-i foglalkozására minden kereskedelmista levente hozza magával származási okmányait.

A sátoraljaujhelyi leventék megnyerték a „Szeretet csatáját”. A levente ifjúság Honvédkarácsonyának harmadik ütközete is lezajlott. Január 8-án 4 ládában 250 kg. súlyban 136 drb. szeret csomag vitte a sátoraljaujhelyi leventék melegítő szeretetét messze messze, az orosz síkságon fagyoskodó honvédeknek.

Minden csomagban levél kíséretében 2 és fél deci szilvórium, 70 dkg. száraz sütemény, 140 drb. cigaretta, szalonnacukor és dió volt. Husz csomagba sikerült 40 dkg. füstölt szalonnát, teát és kocka cukrot is elhelyezni. A Leventeifjúság Honvédkarácsony 1942 Mozgalom helyi vezetője ez uton mond köszönetet azoknak, akik megértő szeretettel adták és elősegítették, hogy a sátoraljaujhelyi leventék megnyerhették a „Szeretet csatáját.”

Csütörtökön eltemették Stépán Sándor kir. főügyészt

Nagy megdöbbenést és mély részvételt keltett Zempléni vármegyében is dr. nagyváradi Stépán Sándor kassai kir. főügyésznek, Zempléni vármegyének husz éven keresztül volt kir. ügyésznének tragikus halála.

Dr. Stépán Sándort 2 hónappal ezelőtt neveztek ki Kassára kir. főügyésznek, aki már csak azért is örült kinevezésének, mert így közelebb került vármegyénkhez.

Alig fogott azonban Kassán munkájához, január elsején súlyos kór támadta meg Stépán Sándort. Az alattomos influenza várállan belső vérzéseket okozott, melynek következtében tüdőgyulladás lépett fel és végzett a kiváló zempléni származású 57 éves főügyésszel.

A tragikus hirtelenséggel elhunyt Stépán Sándor dr. 1886 november 27-én a zempléni vármegyei Zebegnyő községben született. Pályafutása 1912 január 22-én a homonnai járásbíróskágon kezdődött, ahol mint joggyakornok kezdte működését. Innen rövidesen a miskolci törvényszékhez került, majd 1917-ben királyi ügyésznek nevezték ki Sátoraljaujhelyre, ahol 1932-ben vette át a kir. ügyészség vezetését és 1936-ig működött Sátoraljaujhelyen,

közel két évtizedet töltve el városunkban, ahol nemcsak a város, hanem az egész vármegye közmegebecsülését és szeretetét érdemelte ki. 1936-ban került Nyiregyházára. Kiváló rátermettségét jutalmazták, mikor a következő évben a pécsi kir. ügyészség elnöki székét foglalta el.

1942. november 14-én iktatták be kassai főügyészi tisztségébe Stépán Sándort, — két hónappal temetése előtt.

Az elhalt Stépán Sándor kiváló képzettségű jogász volt. Szónoki készség, magasabbrendű élelemszemlélet, emberiség és emberszeretet jellemezték működésében. Sok szép tulajdonsága mellett legkiválóbb emberi vonása az a végtelen szerénység volt, amely őt végigkísérte élete egész útján a legmagasabb méltóság betöltéséig.

Halálát feleségén, született Bódy Emmán kívül, akivel 30 évig élt boldog házasságot, három gyermeke gyászolja: a 27 éves László, műegyetemi tanársegéd, a 25 éves Pál, törvényszéki aljegyző és a 23 éves Éva.

A csütörtökön Kassán igen nagy részvét mellett lefolyt temetésén az ujhelyi kir. ügyészség és bíróság küldött-ségileg vett részt.

Önként jelentkezések az orosz frontra

A m. kir. Honvédelmi Miniszter az önként jelentkezők kérvényeinek benyújtási módjára vonatkozólag az alábbi tájékoztatást nyújtja:

Mindgyakrabban érkeznek be közvetlenül a honvédelmi minisztériumba nem tényleges katonai személyektől, valamint katonai szolgálatot még nem teljesített személyektől az Oroszország ellen harcoló honvéd alakulatokhoz való beosztás iránti kérelmek.

A tömegesen beérkező kérelmek a honvédelmi minisztérium munkáját megnehezítik és az elintézését lassítják. Ezért az önként jelentkezők részére tájékoztatásul a miniszter közli a jelentkezés

módját.

Azok, akik katonai igazolványi lappal bírnak, kérésüket az igazolványi lap 15. rovatában feltüntetett állománytisztnél személyesen vagy írásban adják elő.

Azok, kiknek katonai igazolványi lapjuk még nincs személyesen vagy írásban a lakhely szerint illetékes kiegészítő parancsnokságnál adják elő ezirányú kérelmüket.

A 17. életévüket még be nem töltött személyek önként jelentkezése nem fogadható el.

Az önként jelentkezők — akár voltak katonák, akár nem — behívójeggyel lesznek katonai szolgálatra behíva.

Gasparik Aladár a békebeli SAC híres játékosa — meghalt

Az egész Bodroghözön őszinte mély részvételt keltett az a hír, hogy dr. Gasparik Aladár királyhalmi ügyvéd 53 éves korában hosszú szenvedés után az ujhelyi Erzsébet vm. kórházban elhunyt. Bodroghözön és ujhelyi tisztelőinek, ismerőseinek és barátainak megható részvéte mellett temették el Ujhelyben.

Dr. Gasparik Aladár az első világháború előtt a Sátoraljaujhelyi AC messze földön híres játékosa volt, aki sok dicsőséget szerzett csapatának és emléke még ma is él a vármegye sportköreiben. Sportkarrierjének a világháború vetett véget. A harcokból hősiességgel kivette a részét, közben azonban súlyos rokkantságot és betegséget szerzett.

233/1943. számhoz.

M. kir. Államépítészeti Hivatal.

Kivonat versenytárgyalási hirdetmény.

Zemplén vármegye törvényhatósága kezelésében lévő közutaknak fenntartására 1943. évben szükséges mintegy

8.900 m³ fenntartási anyag biztosítására

nyilvános versenytárgyalást hirdetnek, mely 1943. évi január hó 30-án fog a sátoraljaujhelyi m. kir. államépítészeti hivatalnál megtartatni, hová az ajánlatok fenti nap délelőtti 10 órájáig nyújtandók be.

Ajánlat tehető:

Nemcsak az egész fenntartási fedanyag-mennyiségre, hanem az egy-egy vasúti állomás, vagy kőbánya körzetébe előírt mennyiségre is.

Az ajánlatok csak az előírt nyomtatványok felhasználásával tehetőek, melyek ivenként az önköltségi árért a sátoraljaujhelyi m. kir. államépítészeti hivatalnál beszerezhetők.

A részletes versenytárgyalási hirdetmény is a sátoraljaujhelyi m. kir. államépítészeti hivatalnál tekinthető meg és szereshető be, melyet ajánlattevő annak jelöl, hogy az abban foglaltakat magára nézve kötelezőnek ismeri, — aláírásával ellátni s az ajánlatához csatolni köteles.

Sátoraljaujhely, 1943. évi január hó 9-én.

A hivatal főnöke:
vitéz Kapor Tibor
kir. műszaki tanácsos.

2815

Adjatok, hogy az elkövetkező nemzedék áldással emlékezzen a ma élőkre, akik a szeretet és a jószág erőt is mozgósítani tudták!
Országos gyűjtés a honvédcsaládokért: január 17-től február 7-ig.

Sok könnyet akarunk letörölni, a gondok áradatát feltartóztatni, tehát anyagi erőnk határáig kérjük a társadalom támogatását.
Mindent a honvédcsaládoknak! Minden fillért a hadbavonult hozzájárulóknak!

Megszerezvén az ügyvédi oklevelet visszavonult Királyhalmeczre, ahol mindenki szerette és becsülte a melegszirokkant világháborus hőst.

A SAC most elhunyt egykori kiváló játékosában dr. Szendrey (Gasparik) Andor sátoraljaujhelyi pénzügyigazgató helyettes öccsét gyászolja. Gyászának tragikumát fokozza az, hogy a harmadik testvér, Gasparik János battányi r. plébános alig egy éve szintén az ujhelyi Erzsébet kórházban hunyt el.

Risvasuti tűzifaküldemények igazolvány-dija

A Nyiregyházavidéki Kisvasutak és Bodroghözön Vasut Üzemvezetősége értesíti a Szállító Közönséget, hogy a m. kir. minisztérium 1938. évi 6810/M.E. sz. rendeletével kiadott Vasuti Üzlet-szabályzat 72. §. (2) bekezdésében nyert felhatalmazás alapján az ország tűzifa ellátásához fűződő érdekekre tekintettel 1943. évi január hó 11-től kezdődő hatályal túlélesi célokra rendelt hasábia, dorongfa, hasított dorongfa, vékonydorongfa, baltázott dorongfa és tuskófa-küldemények kocsirakomány áruként csak akkor vehetők fel vasuti fuvarozásra, ha a feladó a m. kir. földművelésügyi miniszter 1943. évi 151.000/F.M. számú rendelete szerint szedendő szállítási igazolvány-dij fizetését magára vállalja. A szállítási igazolvány díj a következők:

1. 5 tonnás kocsiban feladott tűzifaküldeménynél . . . . . 12— P
2. 5 tonnánál nagyobb, de legfeljebb 10 tonnás raksúlyu kocsiban feladott tűzifaküldeménynél . . . . . 24— P
3. 10 tonnánál nagyobb, de legfeljebb 15 tonnás raksúlyu kocsiban feladott tűzifaküldeményeknél . . . . . 36— P

A sátoraljaujhelyi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságtól.

Tk. 5212/1942. szám.

Árverési hirdetmény kivonat.

Kir. Kincstár végrehajthatónak Serfőző János és társai végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 225 pengő 90 fillér tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a sátoraljaujhelyi megyei városban fekvő és a Sátoraljaujhelyi 1499. számú telekkönyvi betétben A+2. sorsz. 569/2. hrszám a. felvett B 21—24, és 26. sorszám szerint Serfőző János, Serfőző András, Serfőző István, Serfőző Gyula és dr. id. Bettelheim Jakab nevében álló házas belsőségre 2000 pengő becsértékben, mint ezzel megállapított kikiáltási árban elrendelte.

A telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében (Kazinczy-utca 35. sz. fsz. 7. ajtó) megtartására 1943. évi március hó 9. napjának d. u. 3 órájáig átízi ki.

Az árverés alá eső ingatlanokat a legkisebb vételnél alacsonyabb áron eladni nem lehet. (1908. XLII. tc. 26. §.)

Ez a legkisebb vételnél a kir. Kincstár végrehajthatóval szemben a kikiáltási ár fele a B 22. sorszám szerint Serfőző András nevében álló illetőségre vonatkozólag csatlakoztatottnak kimondott Kazimir József és Válykó János végrehajthatókkal szemben szintén a kikiáltási ár fele, mely vételi áránál alacsonyabb áron eladni nem lehet 5610/1931. M. E. sz. rendelet 21. § a.

A bánat a kikiáltási ár 10%-a, melyet a magasabb ígért ugyanannyi %-ára kell kiegészíteni.

Sátoraljaujhely, 1942. évi október 20.

Dr. Kulcsár sk. kir. járásbíró.

A kiadmány hiteléről:

Biróné

2774

s hiv. tisztviselő.

MI UJSÁG?

Az elsőtétítés lakóházakban este 8 órától reggel 5 óráig tart.

Kinevezések a sátoraljai helyi pénzügyigazgatóságon. A pénzügyminiszter Nagy Iona, Stefán Miklós, Lajos Géza, Regmeczi Bertalan és Tóth István sátoraljai helyi tisztviselőket pénzügyi segédtszettek kinevezte.

Hadttestparancsnoki elismerés. A hadtestparancsnokság a népmozgalmi nyilvántartás körül kifejtett kitűnő munkásságukért dicséret elismerésben részesítette dr. Kostenszky László sárospataki közéleti vezető jegyzőt, Tarr László, Dávid Lili sárospataki, Kúsztel Ernő, Arany Sándorné sátoraljai helyi és Juhász József mádi népmozgalmi nyilvántartókat.

Polgári iskolai kinevezések. A miniszter Szabó Gábor szerencsi és Papp Margit Erzsébet tokaji állami polgári iskolai helyettes tanárokat rendes tanárokká kinevezte.

Kinevezés. A belügyminiszter Z. Elek Béláné Ungváry Erzsébet szociális gondozót, a Zemplén vármegyei közjóléti szövetkezet kiválóan agilis vezető tisztviselőjét a X. fizetési osztályba nevezte ki.

Óvónők előléptetése. A belügyminiszter Horváth Erzsébet sátoraljai helyi és Pazar Iona olaszliszka segédóvónőket áll. óvónökké nevezte ki.

Pénzügyi kinevezések. A pénzügyminiszter Romhányi Imre és Hadrévi Gyula sátoraljai helyi II. osztályú tisztiket I. osztályú forgalmi adóhivatali tisztökké kinevezte.

Hírek a tanfelügyelőségről. A Kormányzó Ur Ó Főméltósága dr. Szilágyi György sátoraljai helyi tanügyi fogalmazónak a segédtitkári címet és jellegű adományozta. A miniszter pedig Sebestyén Endre kezelő segédhivatali gyakornokká kinevezte.

Tanítói előléptetések. A hetedik fizetési osztályba léptette elő a miniszter Marikovszky Oláh Mária sátoraljai helyi, Thury Mária királyhalmi, Kiss Dezső alsóimihályi, vitéz Puskás Lajos nagyrozvágyi és Kató János lácai ref. tanítókat. **Állami rendes tanítókká pedig kinevezte** a miniszter Riskóné, Riskó Krisztina szerencsi és Környei László gesztelyi-ideitanyai helyettes állami tanítókat.

Községi ülés. A sátoraljai helyi önkéntes tűzoltótestület alapító, pártoló és működő tagjai január 17-én vasárnap délelőtt fél 12 órakor a városháza tanács termében évi rendes közgyűlést tartanak. A közgyűlés határozatképtelenség esetén január 31-én lesz megtartva a fentebb megjelölt helyen és időben.

Íszok hordókat és borszivattyút cca 20-30 m. legvastagabb szövedvel megvételre keresek.

Rácz Gábor rum- és likörgyáros Nyiregyháza, Bocskay u. 6.

Adomány. Szűcs János sátoraljai helyi tejkereskedő a harctéren küzdő honvédek szegénysorsu hozzátartozói részére 50 liter tejet adományozott.

Holnapután, hétfőn délelőtt tartják meg a vármegye közg. bizottságának ülését és a th. közgyűlést.

Teadéltant rendez a sátoraljai helyi ref. Nőegylet holnap vasárnap d. u. 5 órai kezdettel a Tanácssteremben.

Hadiárva pályázata. Január 20-áig lehet pályázni olyan 18. évnél fiatalabb hadiárva-aknak, akiknek apja, mint a legénységi állományhoz tartozó honvéd, illetőleg csendőr az ország területének visszaszerzéséért és megvédelmezéséért folyt harcokban a legnagyobb hősi halált halt, a vitéz nagybányai Horthy Miklós Kormányzó Ur Ó Főméltósága 20 éves országjárása emlékére létesült segély-alapítvány vagyonaiból kiosztásra kerülő egyszeri pénzsegélyre. A gyám által benyújtandó kérvényeket a főszerzőbizottság, illetve a polgármesternél kell beadni a honvédelmi miniszterhez címezve. Ugyanott megfelelő felvilágosítás nyerhető.

A NÉVTELEN OLVASÓ KÖZBESZÓL:

Nem őrzi az utat az utór!

Az utkaparónak legújabbban „utór” a neve a törvényhatósági és állami közutakon, Helyes, hogy az „utkaparó” elnevezést megszüntették, mert nem felelt meg a foglalkozásának, mely ugyanis nem abból áll, hogy az illető közeg az utat kapargatja, hanem — kezeli.

Az „utór” elnevezésnek az értelme, hogy az utat őrzi. Az utat azonban nem kell őrzeni, azt senki el nem lophatja és sulyosabban meg nem rongálhatja. Más a vasuti őr és a vasuti őrház?

Mint nyugdíjazott rendőrfőtanácsos Hernádnémetiben lakom. Reggelként kísértélok, hol Luc, hol Gesztely felé.

Amikor látom, hogy az utkezelő már korán reggel taligával és lapáttal ott szorgoskodik az uton. Az említett utszakasok távolabbról úgy tetszenek, mintha betonozva volnának, oly szépek, egyenletesek. De azt, hogy az illető közeg őr állott volna az uton, sohasem láttam. Vasuti őr van és helyesen van, de utór nem lehet, ez fonák elnevezés.

Mint hogy az „utór” elnevezés sehogysémit felel meg, mivel tényleg, mert nem utörzés, hanem utjavítás, utkezelés történi, tisztelettel javaslom „utór”-nek utkezelővé való átminősítését.

(Aláírás)

A sinautóbusz helyett áramvonalas gyorsotl

Kedves Szerkesztő Ur! Ne vegye rossz néven senki, hogy ezeket a sorokat megírtam. Ugy érzem azonban, hogy a közönség nagy többségének véleményét tolmácsolom, amikor rámutatok a vármegye jogos közlekedési panaszára.

Ujhely és Budapest között nincsen közvetlen gyorsvonat!

Szívesen belenyugodnánk, hogyha ezzel a front érdekében hozhatnánk áldozatot. A helyzet azonban az, hogy ez az „áldozat” nem mindenkit érint, mert gyorsvonat helyett közlekedik az Árpád sinautóbusz, melyet azonban nyugodtan nevezhetünk **zsidóbusz**-nak is, mert tulnyomó részben zsidók használják.

A zsidók tehát 3 és fél óra alatt kényelmesen megjárhatják a fővárost, ugyanakkor pedig a keresztények 8 és fél óra hosszat bumblizhatnak. Tisztviselő ember és családtagja pedig egyáltalában nem utazhat **zsidóbusz**-on, mert arra a közúttisztviselői bérletjegyek nem érvényesek.

Ami azonban még ennél is megdöbbentőbb, a frontról szabadságra haza-

érkezők vagy frontra visszautazók akiket ma az **elsőbbség joga** illetne meg, nem utazhatnak a zsidóbuszon.

Ez pedig annál kirívóbb, mert mint közútdomáru, a belső front és a külső front közötti fő vasuti vonal a Budapest—Sátoraljai hely—Munkácsi vonal, az éjszakai rendkívüli vonatok is ezen a vonalon közlekednek, még sincsen gyorsvonat! Ellenben áramvonalas gyors közlekedik Kassa és Budapest között, amely a front szempontjából mégiscsak mellékes vonalnak számít!

A kérdés egyedüli igazságos és gyakorlati megoldása az volna, hogy az áramvonalas gyors Budapest és Lavocsne között közlekedjék, a zsidóbusz pedig lassá el Kassának belföldi érdekű forgalmát.

Végül: Egy kérésem volna az ujhelyi állomásfőnökséghez is. Az éjszakai szabadságos vonatok érkezésének és indulásának idejére nyissák ki a várótermeket, nehogy a honvédek és hozzátartozóik — mint eddig — a farkasordító hajnali hidegben legyenek kénytelenek várakozni.

(Aláírás)

Angóra beváltóhely!

Angóra gyapjút minden minőségben — gubancosat is — a legmagasabb áron vesz át

Minták: Szabados Textilmanipuláció, Sárospatak, 48-as postafiók címre küldendők, vagy Sárospatakon a textilnagykereskedésben adhatók le, a szállítható mennyiség pontos feltüntetésével.

Tűzharcosok karácsonyi akciójába beérkezett adományok: Főispán ur 200 P-t, dr. gróf Károlyi István ur 50 q. fát, Oti 28, Magyar Nemzeti Bank 20, Nemzeti Hitelintézet, Általános Hitelbank, Belvárosi Takarékpénztár, Magyar Olasz Bank 10—10 P-t, Zemplénvármegyei Takaréksóság 5 P-t. Az ajándék kiosztásánál már az új tűzharcosok hozzátartozói is részeseültek. Az adományozóknak hálás köszönetet mond az elnökség.

Találtak egy plüss női gallért a Mansz január 6-iki előadása után. Átvehető a vármegyei hajdu-örmesternél.

Adomány. A Vöröskereszt szilveszteri előadásán dr. Macsotay József és Kocsa András 8 pengőt felülfizettek.

A Vigadóban szombaton és vasárnap saját vágású izletes házi disznótoros vacsorák

Zempléni Müller József és Béla esténként 7 től zenekarával muzsikál
Zamatos új bor utcán át
Isterje P 240
Kitűnő HANGYA italok

Változatlanul érvényesek a gazdasági munkabérek. A kormányrendelet adott ki a legkisebb és a legnagyobb gazdasági munkabérekéről. E szerint az 1941. évi legkisebb és legnagyobb gazdasági munkabérek, amelyek az 1942. évben az esetleg engedélyezett módosításokkal irányadóok voltak, 1943. január 1. étől is érvényesek, mindaddig, amíg a vármegyei (városi) munkabérmegállapító bizottság által hozandó újabb határozat hatályba nem lép. Ezek a bizottságok 1943-ra módosító határozatot csak akkor hozhatnak, ha a földmívelésügyi miniszter az országos gazdasági munkabérmegállapító bizottság által az 1943. évre megszabandó kötelező irányelveket jóváhagyta és a jóváhagyott határozat hatályba lépett.

Könyvek a frontra. Öv. Ujváry Zoltánné 7 szép könyvet ajándékozott a fronton küzdő katonák számára. A könyveket Bácskay Bertalan főhadnagy utján 233/27 táborig postaszámra küldöttük el.

Hirdetmény.

A Tiszakarádi Hangya a „Hombár” albizományosa, Tiszakarád az 1943—1944. gazdasági év kezdetétől, vagyis, 1943. év július 1-től egy intelligens szakmunkással bíró, — szakértő — bevásárlót keres.
50.000 pengő készpénz, vagy tehermentes ingatlan becébelezés, — ovadék kivántatik.
Saját költségen személyes megjelenés utján bővebb felvilágosítás adatik.

Villám-hírek

Január 1-én Szerencsen is megnyílt a tüdőbeteggondozó intézet. A szakszerűen felszerelt rendelőintézet vezetője dr. Szántó J. Endre, a tokaji tüdőbetegotthon igazgató főorvosa.

Rejtélyes eset tartja izgalomban másfél hét óta taktaköz lakosságát. A szomszédos szabolcsi Csobaj községben nyomtalanul eltűnt a 18 éves és feltűnően szép Kiss Zsófia. A helybeli leányegylet műkedvelő előadásán szerepelt, utána rövid időre hazaszaladt. Szüleinek azt mondta: mindjárt jövök; ezzel eltávozott s végleg nyoma veszett. Eltűnésekor fekete ruha, fekete télikabát és fejkendő volt rajta.

Solti János 42 éves, máv. osztálymérnökségi főtiszt január 3-án a hivatalból távoztával a fasorban összeesett és szívszélhűtés következtében azonnal meghalt. Nagy részvét mellett temették el.

Gazdag tartalommal, a szokott izléses kiállításban jelent meg a Zempléni Fáklya januári új száma. Az új számban Novák Sándor és Gulyás József dr. sárospataki tagok értékes cikkekkal szerepelnek.

A tokaji gör. kat. egyháztól Kádár György hitoktató táborig lelkészi szolgálatra bevonult. Helyére Lőrinczy Zoltán áldozópapot nevezte ki hitoktatóvá.

Az egész vármegyében osztatlan örömet kelteit dr. Göröcs Sándor th. főállatorvosnak a m. kir. állategészségügyi tanácsosi címmel és jelleggel való felruházása. A vármegye kiváló főállatorvosát elhalmozták jókívánságokkal.

Megfagyott Bély község határában Baba János kiskövesdi származású kolodus.

Január 7-én egy magával tehetetlen idősebb ittas embert helyeztek el a királyhalmi községébe egyik helyiségében. Reggelre meghalt. A vizsgálat szerint alkoholmérgezés okozta halálát. Zsebében Guzi György alsóimihályi lakos nevére szóló iratokat találtak.

Két hetes főzótanfolyam nyílt meg pénteken délután Ujhelyben a kath. kör helyiségében. Ez az első ilyen tanfolyam Ujhelyben. A tanfolyamra 15 hallgató jelentkezett. A tanfolyamot, melynek előadója Nagy Rózsa élelmészeti előadó Budapestről, dr. Váró Indár polgármester nyitotta meg. Az érdeklődés folytán remélhető, hogy ezen tanfolyam végetével újabb tanfolyam rendezésére lesz szükség a dolgozó magyar társadalom főzésben kevésbé jártas nőtagjai részére, különös tekintettel az ételek vitaminos tartamára. Tanítási idő délelben kb. 3 óra. Tandíj 6 pengő.

Bodrogkisfaludon Mészáros Ferencné ig. tanítónő irányítása mellett az iskola növendékei minden harctéren levő kisfaludi honvédeknek csomagot küldtek, a családtagjainak pedig egy teljesen felszerelt karácsonyfát juttattak.

A gazdasági munkavállalók kötelező öregségi biztosításáról szóló rendelet értelmében minden gazdasági munkavállaló köteles biztosítási könyvét az 1942 évi bélyeglapjának beszolgáltatása céljából legkésőbb január 31-ig a lakóhelye szerint illetékes községi előjáróságnak (polgármesternek) bemutatni. A biztosítási könyvekkel együtt annak igazolására, hogy a járulékot biztosítási kötelezettség alapján rótták le, a gazdasági munkavállalók kötelesek munkaszigorlatjaikat, szolgálati cselédkönyveiket, vagy egyéb munkaadói igazolásaikat is bemutatni.

Az ujhelyi mezőgazdasági munkavállalók (gazdasági cselédek, vincellérek, gazdasági munkások, napszámások, erdőmunkások stb.) tehát öregségi biztosítási könyveiket az 1942 évi bélyeglapjaik beszolgáltatása céljából szintén legkésőbb január hó 31. napjáig a Polgármesteri Hivatalnál (Városháza I. em. 7. számú helyiségében) a fentieknek megfelelően okvetlenül nyújtják be.

MOZI

Szombaton, január 16-án: Halálcsók. (Magyar)
 Vasárnap, január 17-én: Halálcsók. (Magyar)
 Hétfőn, január 18-án: Halálcsók. (Magyar)
 Kedden, január 19-én: Halálcsók. (Magyar)
 Szerdán, január 20-án: Nevezz és szeress. (Német)
 Csütörtökön, január 21-én: Nevezz és szeress. (Német)
 Pénteken, január 22-én: szünet.
 Szombaton, január 23-án: Keresztuton (Magyar)
 Vasárnap, január 24-én: Keresztuton (Magyar)
 Hétfőn, január 25-én: Keresztuton (Magyar)
 Kedden, január 26-án: Keresztuton. (Magyar.)

A mozi előadások kezdete: hétköznap délután háromnegyed 5 és este 7 órakor, továbbá vasár- és ünneppnapokon délután fél 3, háromnegyed 5 és este 7 órakor.

Nevezz és szeress. Németnyelvű filmoperett. A színházi világban játszódik le a pompásan mulatságos német film. Érdemes megnézni.

Kisérőfilm: Luce világhírű.

Keresztuton. Magyar nyelvű filmjáték. A film egy fiatal és egy idősebb férfi szerelme között vergődő leány életéről szól. Az egyik a fiatalság izzó forróságával, a másik az érett férfi higgadt bölcsességével szereti.

Ezt a nagy problémát bogozza ki a film. Híradók.

A királyhelmecl kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

5223/1942. tk. szám.

Árverési hirdetés-kivonat.

Sátoraljaujhelyi Polgári Takarékpénztár és Hitelegylet k. f. á. Pénzügyi Központ végrehajthatóknak ifj. Balla Batta József végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 1089 P 80 f. tőkekövetelés és járuléki behajtása végett a Cigánd községben fekvő s a kiscigándi 1085. sz. tkvi. betétben A. I. 1., 2. sorszám s 3337, 3338. hrszám alatt felvett s B. 1. sorszám szerint egészben ifj. Balla Batta József nevén álló szőlő árakra a Nemesbujakos dűlőben és házra, udvarra, gazdasági épületre és utra a Nemesbujakos dűlőben 376 P kikiáltási árban, a kiscigándi 1903. számú tkvi. betétben A. I. 1., 2., 5., 9-13. sorszám 3023/81, 3023/92, 3026/132, 3026/156. 3026/112, 3026/113, 3027, 3028. hrsz. alatt felvett s B. 1. sorszám szerint egészben ifj. Balla Batta József nevén álló szántókra a Nemesbujakos dűlőben 293. sz. házra, udvarra, gazdasági épületre és kertre a Nemesbujakos dűlőben 2824 P kikiáltási árban, a kiscigándi 1093. számú telekkönyvi betétben A. II. 1., 2. sorszám s 3023/1, 3026/111. hrszám alatt felvett s B. 1. sorszám szerint egészben ifj. Balla Batta József nevén álló szántókra a Nemesbujakos dűlőben 362 P kikiáltási árban. Az árverést 1943. évi február hó 12. napjának d. e. 9 óráját Cigánd községében fogják megtartani.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a, amelyet a magasabb ígért ugyanannyi %-ára kell kiegészíteni.

Királyhelmecl, 1942. október 8-án.

Dr. Marty István s. k. kir. ömkf. titkár.

A kiadmány hitelül:

Misky Tibor
kiadó.

2816

Lőtt vadat
 minden mennyiségben
 a legmagasabb áron vásárol
Dubay Jenő
 csemege-üzlet, Sátoraljaujhely
 2718 Telefon: 22-13.

Ujhelyiek az országos siker fényében

Beszélgetés Orosz Barnával, az új magyar színpad és film vezető tényezőjével — Pintér Zoltán is neves színházi szakember és szerző lett

Elindulás Ujhelyből

Még egy éve se múlt annak, hogy Orosz Barna, a sátoraljaujhelyi Városi Vigadó bérleje, valamint a garanyi és ricsei kisegítő zsidó toloncházak élelmezési vállalkozója gondolt egy nagyot és merészet és vitéz **Bánky Róberttel**, a volt sátoraljaujhelyi színgazdától, továbbá annak öccsével **Bánky Elemér** színművésszel együtt film, majd pedig színházi vállalkozásba fogott a részére teljesen ismeretlen és **a világ egyik legnehezebb terepén**: Budapesten! Megalakították az **Irisz** filmgyártó és filmkölcsonzó Kft-t, majd pedig nagy budapesti színházakat vettek át.

Orosz Barna minden vagyonát befektette a vállalkozásba és ösztönös bizalommal vágott neki a nehéz feladatnak. Rendkívüli bátorság és azonkívül persze különleges rátermettség kellett ahhoz, hogy a cél sikerüljön. A magyar színházi és film-világ nem szívesen vette a vidéki jövevényt, már csak azért sem, mert még mindig erősen szaturálva volt zsidó érdekeltségekkel és liberális szellemmel.

Hogy mégis sikerült, ezért joggal illeti meleg elismerés és megbecsülés Orosz Barnát, aki néhány hónap alatt a budapesti színházi és film-világ vezető egyénisége és tekintélye lett és aki ma már döntő irányt szab a színházi életben, valamint a magyar film új irányának kialakításában, néhány hónap alatt bebizonyítván, hogy tud annyit, mint a régi zsidó nagyságok, sőt **többet tud**, bár a faji szolidaritás sajtózenekara most nem üvölt úgy mellette, mint annak idején a Blumenthalok mellett. És azonkívül egy másik nagy különbséggel jött: **nem csak keresni akart**, hanem magyar lelkeknek **őszinte és lelkes építési-akarásával** kereste az utakat és módokat a magyarság új eszmévilágának kifejezésére. A legszebb példára a Harmincadik c. óriási sikert aratott filmje, mely Orosz Barnának köszönheti megszületését. Később majd részletesebben beszélünk róla.

Péze is elindul Ujhelyből

Orosz Barnához és a Bánky fivérekhez csatlakozott **Pintér Zoltán** is, a népszerű „Péze”, a **Zemplén** éveken át volt belső munkatársa, aki az ujhelyi városi adóhivatal szürke könyveit cserélte fel a művész világával, hogy nyugdíjazása után ő is felkerüljön a budapesti művészeti világ első vonalába és nemcsak gazdasági főnöke legyen a legjobb pesti operett-szerzőnek, hanem egyúttal operett-szerző is, akinek „**Latyi Matyi a fufangos cukrászinas**” című nagy sikert aratott operettje az **50-ik** előadás felé közeledik. Ez az operett a mulattatás legkövetlenebb lehetőségeit nyitotta meg **Latyár Kálmán** művészete előtt, akivel **még ujhelyi vendégszereplése idején** vetődtek fel az operettre vonatkozó első gondolatok.

Látogatás az Orosz-Művek főműhelyében

Most pedig itt vagyunk a Fővárosi Operettszínház Mozsár-utcai igazgatói szobájában, Orosz Barnának főhadiszállásán. Orosz Barna gazdasági igazgató, Fényes Szabolcs művészeti igazgató, **Pintér Zoltán** gazdasági főnök és **Csergő István** főtitkár látják el a színház belső életének lázas esti iramát.

Bent a színházban a **Mária főhadnagyot** adják, zsufolt ház előtt, óriási sikerrel és amikor a színpalak mögött betekintünk, **Honthy Hanna** éppen a sárospataki orgonák felejthetetlen illatát idézi **Kossuth Lajosnak**, a volt pataki jurátusnak. A zenekart a legkiválóbb pesti operett-karmester **Endre Emil** karnagy vezényli, aki szintén zempléni földink, hiszen egy szerencsi tisztviselő fia. **Draskóczyt Solthy György** (Jenő) játssa, aki néhány évvel ezelőtt még az ujhelyi színpadon szerepelt.

Bent az irodában pedig **Pintér Zoltán** fogadja a társulat tagjait és a színház műszaki személyzetét, akik éppen heti fizetésüket veszik fel. Hatalmas kötegekben hevernek előtte a bankók. A

fizetés bámulatos gyorsasággal történik. „Péze” itt is boszorkányos ügyességgel dolgozik, akárcsak Ujhelyben, ahol egyszerre tíz különféle ügyet is elintézt. Most nem adót vesz be, hanem kifizeti a legjobb pesti zenés-színház kiadásait. Egymásnak adják a kilincset a különböző érdekes és neves látogatók. **Miklóssy Éva** a **Latyi Matyi** egyik főszereplője jegyet kér rokonai részére. **Hiába**, a **Latyi Matyihoz** külön protekció kell, külön utalvány nélkül nem lehet jegyhez jutni. „Péze” háromfelé beszél, utalványokat állít ki és közben rendületlenül fizet. **Veszelyi Pál** is megjelenik. **Szintén** láttuk az ujhelyi színpadon. **Szelezky Zita** telefonál az öltözőjéből. **Uj parókát** kér. „Péze” természetesen ezt is megígéri. **Néhány honvéd-husár** jön be **20—20 P á** kontó irányában, azután egy osztrák vasas kapitány teljes díszben lép az irodába, akiben meglepődve ismerjük fel **Fáy Bélát**, aki **Rozner urat**, a monoklis főmérnököt alakította a **Harmincadik c.** nagy filmben.

Zempléni emlékek és gondolatok röpködnek a levegőben és mellesleg azt is megtudjuk, hogy a **Mária főhadnagy** pazar diszleteinek is van ujhelyi vonatkozása. **Dr. Pintér Viktorné** tervei szerint készítették.

Nagy sláger készül!

A belső szobában **Orosz Barna** beszél a **Mária főhadnagy** sikeréről. Valószínűleg februárig játszik a darabot. Általános a vélemény, hogy a színház következő operettje, melynek címe: **Egy boldog pesti nyár** és az 1900-as években játszódik le, a **legutóbbi évek legnagyobb slágerének** fog bizonyulni. Felcsendülnek a legjobb régi melódiák. Külön forgószínpad készül, melyen a régi pesti mulatóhelyeket teljes eredetiségükben állítják fel és a ragyogóan pompás kiállítás keretében a legnépszerűbb erők fogják a sikert fokozni.

A pesti gyerek és Péze

Pintér Zoltán gazdasági főnök ur a **Latyi Matyi** „fennkölt” szerzője is lekötelező szívéllyel állt volt főszereplője rendelkezésére és ezáltal előlegkérés helyett, mint mester ő adja az interjút.

A **Latyi Matyi** három hét alatt íródott meg, mert nagyon körmére égett a dolog. Ezt el is hisszük, hiszen ismerjük **Pézet**. Annál nagyobb volt azonban a siker és ma már alig van olyan pesti gyerek, aki **Pintér Zoltán** bácsit ne ismerné. Százszámra küldik a gyermekek a pesti keretekben is nagy formát kifutott, egykori — gyengén dotált, de annál többet szakált — „kiváló munkatársunk”-nak a tiltakozó leveleket a „**Latyi-Matyi**”-ban szereplő 3 boszorkány gonoszokdásai ellen!

Fedák Sári is ujhelyi volt!

Átme gyünk az **Uj Magyar Színházba**, melynek **Orosz Barna** szintén társtulajdonosa és ahol a **Bánky fivérek** rezideálnak. **Fedák Sári** darabja megy itt, a **Páris**. Főszereplője természetesen az örökifjú nagy **Zsazsa**. A darabban egy fiatal asszonykát játszik és pedig teljes valószerűséggel. 60 évesnél leg alább 30 évvel fiatalabbnak látszik.

A szünetben meg akarjuk kérdezni ujhelyi emlékeiről, hiszen a bodrogközi származású **Fedák Sári** valamikor **Ujhelyben** élt, mint **kisleány**. Sajnos csak egy meleg üdvözlőt tudunk kapni **Ujhely részére**, mert a következő felvonas előkészületei nem engednek ezuttal vidéki elmélyülést.

A Harmincadik volt a — harmadik

Most pedig menjünk az **Irisz** épületébe.

Még mindig emlékeztünkben él a **Harmincadik** című nagy film, melyet budapesti és vidéki diadalutja során **még Ujhelyben** is rendkívüli sikerrel mutatott be a városi mozi. Ez a film volt **Orosz Barna Irisz** filmvállalatának **harmadik filmje**.

Rendkívüli anyagi áldozatokkal és

Régi bélyeget

európaít és tengerenulit, bélyegeket régi levelezést vennék gyűjteményhez. **Dr. Krassó, Budapest**, 2817 V., Nádor-ucca 19.

még súlyosabb akadályok leküzdésére született meg.

Ez a film bátor és őszinte tett volt Szivünkben beszélt és szinte saját ügyünk lett. A legmegragadóbb benyomástalan az volt, hogy a legnehezebb témákat ragadta meg és a magyar filmek még mindig tapasztalható hibáit az erőteljes beállításokat, áromtatásokat és limonádés valószerűtlenséget teljesen elvetve, a legjobb német filmeknél természetesebb és kifejező eszközeit használta fel a kívánt gondolatok kifejezésére.

Örömmel állapíthatjuk meg, hogy a magyar film ezzel újabb jelentős állomáshoz érkezett és talán egy új magyar film irányzat megszületését jelentette, azt az irányzatot, melyet esetleg **a magyar film természetes irányzatának** fogunk nevezni, hogy vele a magyar film végre igazán művészet legyen a színművészet legnehezebb értelmében.

A művészeti szempontokon felül azonban a magyar közönség boldogan élvezte végig a filmben, hogy **Rozner urat** elseperte az új idők szele és gondolatban mindenki megszorította a filmszereplő **vitéz Bánky Róbert** kezét, amikor kijelentette, hogy **Rozner** urak nincsenek többé és hálásan tapsolt a **Páger Tóninak**, amikor a főmérnök után kidobta a monokliját is, a régi világ szimbólumát.

Mindezekben döntő része van a mi ujhelyi **Orosz Barnának**!

Orosz Barna — a filmről

Az **Irisz** filmvállalat **Stefánia uti** boszorkánykastélyában is **Orosz Barna** a dirigens. Meleg szívéllyel fogadja az ujhelyi társaságot és közvetlen kedélyességgel meséli el a **Harmincadik** című film megszületését. A szerzővel, **Kerecsend Kiss Mártonnal**, a **Bicskei községi cigánysor iskolájának szerény tanítójával** egy budai kis kocsmában kedélyes levegőjében véletlenül született meg az elmúlt év legnagyobb magyar filmje.

Orosz Barnának fedezték fel a csendes fiatal tanítót, akit senki sem vett komolyan és akinek írásai sehol sem kellettek. Ebben a budai kis kocsmában született meg az az új irány is, amelyről már fentebb szözlünk.

Igy lett a film egyik rendkívül kellemes meglepetése **Pelsőczy Irén** is, a **Harmincadik**-ban nagy sztárrá avanzsált kiffő színésznő. Zempléninek számított is, mert **Timár községben** született és a polgári iskolát **Tokajban** járta ki.

A **Harmincadik**-at a **Lelki klinika** és a **2000 pengős férfi** előzték meg. **Orosz Barna** filmvállalatának előkészületben lévő további filmjei pedig: **„Egy szoknya egy nadrág”,** továbbá **„A 28-as”,** mely utóbbi **Barabás Pál** vígjátéka után készül.

Örömmel jegyezhetjük fel, hogy **Ujhely** ismét olyan értékeket termelt ki magából, akik tényleg megállják helyüket és akikről még sokat fogunk olvasni a pesti lapokban, hiszen csak most kezdenek igazán kibontakozni.

Butor-szállítást

átköltöztetést és mindenféle

szállítást

előnyös feltételek mellett vállal a

„Transito”

szállítványozási és fuvarozási vállalat

Cégtulajdonos: **BALLA JÁNOS**

SÁTORALJAUJHELY.

Iroda és lakás: **Kossuth Lajos** utca
10. szám. Telefon: 20-92.